

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 127/2023, instat contra la Direcció General de Serveis Penitenciaris del Departament de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya (Centre penitenciar de Dones).

Antecedents

1. En data 26/10/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una reclamació formulada per (...) (d'ara endavant, la persona reclamant), contra la Direcció General de Serveis Penitenciaris del Departament de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya (Centre Penitenciar de Dones) (d'ara endavant, departament), per la presumpta desatenció del dret de supressió de les seves dades personals.

La persona reclamant manifestava que, en data 14/07/2023, va presentar una sol·licitud al departament, en què demanava la supressió de les dades relatives al seu segon ingrés al Centre Penitenciar de Dones (d'ara endavant, centre penitenciar), el dia 10/09/2022. I es queixava que havien transcorregut 3 mesos des que va formular la sol·licitud, sense que el Departament li hagués respost.

D'altra banda, escau puntualitzar que la persona reclamant va enviar la seva reclamació a l'Autoritat, per correu postal, però sense indicar cap adreça a efectes de notificació. No obstant això, a l'anvers del sobre que contenia la reclamació hi figurava com a adreça del remitent (...) Atès això, es va considerar aquesta com a adreça de la persona reclamant a efectes de notificació.

Amb la reclamació aportava diversa documentació, entre la qual hi havia:

- La còpia de la sol·licitud d'exercici del dret de supressió de data 14/07/2023, adreçada al departament, sense que hi constés cap registre d'entrada que acredités que s'havia presentat davant el departament i, també, sense indicar cap adreça a efectes de notificació.
 - La còpia del certificat del Jutjat d'Instrucció núm. (...) de Granada, de data 15/11/2022, en què es dicta arxivament definitiu de l'executòria núm. (...) (relativa al judici sobre delictes lleus núm. (...)).
 - La còpia de l'acord de supressió d'antecedents penals referents a l'executòria núm. (...) (relativa al judici sobre delictes lleus núm. (...)), que figuraven en el Registre central de Penats del Ministeri de Justícia.
2. En dates 14/11/2023 i 20/11/2023, l'Autoritat va requerir la persona reclamant perquè aportés una còpia de la documentació que acreditaria que havia exercit el dret davant el departament, abans de presentar la seva reclamació. No obstant això, ambdós intents de

notificació a l'adreça del remitent (...) van resultar infructuosos; el 1r intent amb motiu "absent repartiment" i el 2n intent, amb motiu "desconegut."

3. Sense perjudici de l'anterior, per mitjà d'ofici de data 14/12/2023, la reclamació i la documentació aportada per la persona reclamant es van traslladar al departament, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents. Entre la documentació aportada hi havia la còpia de l'anvers del sobre, on constava l'adreça del remitent (...)
4. En data 04/01/2024, el departament va presentar el seu escrit d'al·legacions en el qual, en síntesi, exposava el següent:
 - Que, per mitjà d'escrit de data 04/01/2024, va respondre la sol·licitud de supressió de les dades de la persona reclamant relatives al seu segon ingrés al centre penitenciari el dia 10/09/2022.
 - Que, en aquest escrit, s'informava la persona reclamant que "es procedirà a la seva limitació de manera que les dades personals de causes que ja no es troben en compliment són cancel·lades mitjançant la figura de la limitació (antigament bloqueig)."
 - Que la supressió comporta la limitació de les dades; és a dir, que només s'han de conservar a disposició de les administracions públiques, els jutges i els tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament i durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats.
 - Que s'ha desenvolupat una funcionalitat en el sistema actual (Sistema d'Informació Penitenciària de Catalunya –SIPC-), que permet substituir per un codi no transparent als usuaris les dades relatives al nom, cognom i DNI/NIE/passaport, que són les úniques a partir de les quals es pot fer recerca de persones en el SIPC.
 - Que les dades de la persona reclamant "ja han estat pseudonimitzades i és impossible realitzar-ne cap tipus de recerca."
 - Que, un cop finalitzada l'obligació de conservació derivada de la normativa penitenciària, el departament ha de complir el que preveuen els articles 19 i 21.1 de la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català. Això comporta l'eliminació de la documentació d'acord amb l'avaluació establerta a l'article 9 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents.

El departament aportava, entre d'altra documentació:

- La sol·licitud de supressió de data 14/07/2023, que la persona reclamant va enviar per correu postal i que va ser registrada d'entrada al departament el dia 26/07/2023, sense que hi figurés cap adreça a efectes de notificació.
- L'escrit de resposta del dia 04/01/2024, adreçat a la persona reclamant, que en síntesi recull el que el departament trasllada en el seu escrit d'al·legacions i que ja s'ha exposat al principi d'aquest punt 4.

5. Posteriorment, en data 29/01/2024 el departament va ampliar les seves al·legacions, bàsicament, en els termes següents:

- Que la persona reclamant va enviar la seva sol·licitud per correu postal, a la qual “no s’hi indicava cap adreça de contacte per a les comunicacions ni tampoc s’hi adjuntava el sobre on constés l’adreça de la remitent, per la qual cosa no quedava clar a on s’havia d’adreçar la resposta a la mateixa. A més a més, les adreces que constaven al DNI i a la resolució del Ministeri de l’Interior adjuntats tampoc eren coincidents. Afegir també que el canal utilitzat no aportava garanties d’identificació de la persona destinatària a l’hora de facilitar informació especialment protegida per la legislació de protecció de dades.”
- Que “sempre ha estat intenció del Departament atendre i donar resposta a la sol·licitud presentada per la interessada i de fet així s’ha fet, ateses les dificultats per localitzar l’adreça correcta de la persona interessada.”

El departament aportava la documentació següent:

- L’escrit de resposta de data 04/01/2024 (amb registre de sortida de data 25/01/2024), que el departament va enviar per correu postal a la persona reclamant, a l’adreça (...)
- El número d’enviament que el servei de correus va assignar a l’escrit de resposta que el departament va trametre a la persona reclamant, i que va ser dispositat a l’adreça abans referida el dia 29/01/2024, a les 13.39 hores.

Fonaments de dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d’acord amb els articles 5.b i 8.2.b de la Llei 32/2010, de l’1 d’octubre, de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades (Llei 32/2010).
2. Els tractaments de les dades personals als quals es refereix la reclamació s’incardinen dins l’àmbit d’aplicació de la Llei orgànica 7/2021, de 26 de maig, de protecció de dades personals tractades amb fins de prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d’infraccions penals i d’execució de sancions penals (LO 7/2021).
3. En relació amb el dret de supressió, els apartats 2, 3 i 5 de l’article 23 de l’LO 7/2021 preveuen el següent:
 - “2. El responsable del tratamiento, a iniciativa propia o como consecuencia del ejercicio del derecho de supresión del interesado, suprimirá los datos personales sin dilación indebida y, en todo caso, en el plazo máximo de un mes a contar desde que tenga conocimiento, cuando el tratamiento infrinja los artículos 6, 11 o 13, o cuando los datos personales deban ser suprimidos en virtud de una obligación legal a la que esté sujeto.

3. En lugar de proceder a la supresión, el responsable del tratamiento limitará el tratamiento de los datos personales cuando se dé alguna de las siguientes circunstancias:
 - a) El interesado ponga en duda la exactitud de los datos personales y no pueda determinarse su exactitud o inexactitud.
 - b) Los datos personales hayan de conservarse a efectos probatorios.Cuando el tratamiento esté limitado en virtud de la letra a), el responsable del tratamiento informará al interesado antes de levantar la limitación del tratamiento.”
(...)
5. Cuando los datos personales hayan sido rectificados o suprimidos o el tratamiento haya sido limitado, el responsable del tratamiento lo notificará a los destinatarios, que deberán rectificar o suprimir los datos personales que estén bajo su responsabilidad o limitar su tratamiento.”

Així mateix cal tenir en compte que, en cas de restriccions als drets d'informació, accés, rectificació i supressió de dades personals i a la limitació del seu tractament, els articles 24 i 25 de l'LO 7/2021 estableixen el següent:

“Artículo 24. Restricciones a los derechos de información, acceso, rectificación, supresión de datos personales y a la limitación de su tratamiento.

1. El responsable del tratamiento podrá aplazar, limitar u omitir la información a la que se refiere el artículo 21.2, así como denegar, total o parcialmente, las solicitudes de ejercicio de los derechos contemplados en los artículos 22 y 23, siempre que, teniendo en cuenta los derechos fundamentales y los intereses legítimos de la persona afectada, resulte necesario y proporcional para la consecución de los siguientes fines:
 - a) Impedir que se obstaculicen indagaciones, investigaciones o procedimientos judiciales.
 - b) Evitar que se cause perjuicio a la prevención, detección, investigación y enjuiciamiento de infracciones penales o a la ejecución de sanciones penales.
 - c) Proteger la seguridad pública.
 - d) Proteger la Seguridad Nacional.
 - e) Proteger los derechos y libertades de otras personas.
2. En caso de restricción de los derechos contemplados en los artículos 22 y 23, el responsable del tratamiento informará por escrito al interesado sin dilación indebida, y en todo caso, en el plazo de un mes a contar desde que tenga conocimiento, de dicha restricción, de las razones de la misma, así como de las posibilidades de presentar una reclamación ante la autoridad de protección de datos, sin perjuicio de las restantes acciones judiciales que pueda ejercer en virtud de lo dispuesto en esta Ley Orgánica. Las razones de la restricción podrán ser omitidas o ser sustituidas por una redacción neutra cuando la revelación de los motivos de la restricción pueda poner en riesgo los fines a los que se refiere el apartado anterior.
3. El responsable del tratamiento documentará los fundamentos de hecho o de derecho en los que se sustente la decisión denegatoria del ejercicio del derecho de acceso. Dicha información estará a disposición de las autoridades de protección de datos.”

“Artículo 25. Ejercicio de los derechos del interesado a través de la autoridad de protección de datos.

1. En los casos en que se produzca un aplazamiento, limitación u omisión de la información a que se refiere el artículo 21 o una restricción del ejercicio de los derechos contemplados en los artículos 22 y 23, en los términos previstos en el artículo 24, el interesado podrá ejercer sus derechos a través de la autoridad de protección de datos competente. El responsable del tratamiento informará al interesado de esta posibilidad.
2. Cuando, en virtud de lo establecido en el apartado anterior, se ejerciten los derechos a través de la autoridad de protección de datos, esta deberá informar al interesado, al menos, de la realización de todas las comprobaciones necesarias o la revisión correspondiente y de su derecho a interponer recurso contencioso-administrativo.”

L'apartat 1 de l'article 52 de l'LO 7/2021, relatiu al règim aplicable als procediments tramitats davant les autoritats de protecció de dades, preveu que:

“1. En el caso de que los interesados aprecien que el tratamiento de los datos personales haya infringido las disposiciones de esta Ley Orgánica o no haya sido atendida su solicitud de ejercicio de los derechos reconocidos en los artículos 21, 22 y 23 tendrán derecho a presentar una reclamación ante la autoridad de protección de datos (...).”

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010 disposa el següent:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de supressió o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

4. A continuació escau analitzar si el departament va atendre el dret de supressió exercit per la persona reclamant dins el termini previst per la normativa aplicable, ja que el motiu de queixa que va iniciar aquest procediment de tutela de drets era el fet de no haver obtingut resposta en el termini establert. D'acord amb l'article 20.4 de l'LO 7/2021, el departament havia de resoldre i notificar la resolució en el termini màxim d'un mes, a comptar a partir de la data en què va rebre la sol·licitud de supressió.

Consta acreditat que, en data 26/07/2023, la persona reclamant va presentar una sol·licitud per correu postal, a través de l'oficina de Correus, mitjançant la qual va exercir el dret de supressió de les seves dades relatives al seu segon ingrés al centre penitenciari. Igualment, consta acreditat que, en data 04/01/2024, el departament va respondre la petició de la persona reclamant i que, en data 29/01/2024 a les 13.39 hores, va dipositar-ne la notificació a l'adreça (...); és a dir, quan ja s'havia superat amb escreix el termini de resolució i notificació d'un mes fixat a la normativa.

En conseqüència, escau concloure que el departament va resoldre extemporàniament la sol·licitud de la persona reclamant.

5. Pel que fa al fons de la qüestió, és a dir, si escau suprimir les dades de la persona reclamant, consta a l'expedient que el departament ha estimat la sol·licitud de supressió formulada per aquesta persona mitjançant la limitació del tractament de les seves dades,

atès que amb caràcter general les dades s'han de conservar per un període màxim de 20 anys.

La limitació de les dades personals impedeix tractar-les per a qualsevol finalitat, llevat que aquestes dades s'hagin de posar a disposició de les administracions públiques, jutges i tribunals "per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament, durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats." A aquest efecte, el departament ha pseudonimitzat les dades de la persona reclamant, de forma que és impossible realitzar cap tipus de recerca de les seves dades (nom, cognom i DNI/NIE/passaport) en el Sistema d'Informació Penitenciària de Catalunya (SIPC).

6. En darrer lloc, el departament ha acreditat que, en data 04/01/2024 (amb registre de sortida de data 25/01/2024), va respondre la persona reclamant estimant la seva petició de supressió mitjançant la limitació de les seves dades personals. No obstant això, en no disposar de cap dada de contacte a efectes de notificació, no li va poder notificar la resposta fins que aquesta Autoritat li va traslladar la reclamació de la persona reclamant, juntament amb la còpia de l'anvers del sobre que contenia la reclamació, en què figurava l'adreça postal de la remitent.

Tanmateix, la persona reclamant no va recollir l'escrit que el departament li va trametre en data 29/01/2024, per correu postal, a l'adreça que havia facilitat en aquest expedient. Per això, escau requerir el departament perquè en el termini de 10 dies, comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució, acrediti que ha notificat o intentat notificar per segona vegada el seu escrit de resposta a la persona reclamant. Un cop s'hagi fet efectiu el dret en els termes exposats i es notifiqui (o s'acrediti que s'ha intentat notificar) a la persona reclamant, en els 10 dies següents l'entitat reclamada n'ha de donar compte a l'Autoritat.

Sense perjudici de l'anterior, i per al cas que la persona reclamant desitgi rebre l'escrit de resposta del departament per un altre mitjà, cal que ho demani expressament al departament i indiqui la seva adreça a efectes de notificació.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Estimar parcialment la reclamació, atès que el Departament de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya no va respondre en termini la sol·licitud de la persona reclamant. No cal efectuar un pronunciament sobre el fons, atès que el departament ha estimat la sol·licitud de supressió mitjançant la limitació de les dades en data 04/01/2024.
2. Requerir al Departament de Justícia per tal que en el termini de 10 dies, comptadors a partir de l'endemà de la notificació del seu escrit, n'acrediti la notificació (o l'intent de notificació) a la persona reclamant, en el termes indicats en el fonament de dret 6è.
3. Notificar aquesta resolució al Departament de Justícia, Drets i Memòria i a la persona reclamant.

4. Ordenar que la resolució es publiqui al web de l'Autoritat (<https://apdcat.gencat.cat/ca/inici>), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010.

Contra aquesta resolució, que d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, posa fi a la via administrativa, amb caràcter potestatiu les parts interessades poden interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per defensar els seus interessos.

La directora